

DIRECTIVE

DIRECTIVA 2011/70/EURATOM A CONSILIULUI

din 19 iulie 2011

de instituire a unui cadru comunitar pentru gestionarea responsabilă și în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice, în special articolele 31 și 32,

având în vedere propunerea Comisiei Europene, elaborată în urma consultării unui grup de experți numiți din rândul cercetătorilor din statele membre de către Comitetul științific și tehnic,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,

având în vedere avizul Parlamentului European ⁽²⁾,

întrucât:

- (1) Articolul 2 litera (b) din Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice (denumit în continuare „Tratatul Euratom”) prevede stabilirea unor norme de siguranță uniforme pentru protecția sănătății lucrătorilor și a populației.
- (2) Articolul 30 din Tratatul Euratom prevede stabilirea unor standarde fundamentale pentru protecția sănătății lucrătorilor și a populației împotriva pericolelor prezentate de radiațiile ionizante.
- (3) Articolul 37 din Tratatul Euratom prevede obligația statelor membre de a prezenta Comisiei date generale privind orice plan de depozitare a deșeurilor radioactive.
- (4) Directiva 96/29/Euratom a Consiliului ⁽³⁾ stabilește standarde de securitate de bază privind protecția sănătății lucrătorilor și a populației împotriva pericolelor cauzate de radiațiile ionizante. Dispozițiile directivei respective au fost suplimentate prin prevederi legislative mai specifice.

(5) Conform jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene, dispozițiile capitolului 3 din Tratatul Euratom, privind protecția sănătății, formează un întreg coerent, care conferă Comisiei competențe cu un domeniu de aplicare considerabil în vederea protejării populației și a mediului împotriva riscurilor de contaminare nucleară ⁽⁴⁾.

(6) Decizia 87/600/Euratom a Consiliului din 14 decembrie 1987 privind procedura comunitară de schimb rapid de informații în caz de urgență radiologică ⁽⁵⁾ a instituit cadrul de notificare și furnizare de informații pe care să îl utilizeze statele membre pentru protejarea populației în caz de urgență radiologică. Directiva 89/618/Euratom a Consiliului din 27 noiembrie 1989 privind informarea populației asupra măsurilor de protecție a sănătății care trebuie aplicate și asupra procedurilor care se impun în caz de urgență radiologică ⁽⁶⁾ impune statelor membre obligația să informeze populația în caz de urgență radiologică.

(7) Directiva 2003/122/Euratom a Consiliului ⁽⁷⁾ prevede controlul surselor radioactive închise de mare activitate și al surselor orfane, inclusiv al surselor scoase din utilizare. În conformitate cu Convenția comună privind securitatea gestionării combustibilului uzat și securitatea gestionării deșeurilor radioactive (denumită în continuare „Convenția comună”) și cu Codul de conduită al Agenției Internaționale pentru Energia Atomică (AIEA) privind siguranța și securitatea surselor radioactive și în conformitate cu practicile industriale actuale, sursele închise scoase din utilizare pot fi refozitate, reciclate sau depozitate definitiv. În multe cazuri, aceasta necesită o returnare a sursei sau o returnare a echipamentului, inclusiv a sursei, către un furnizor sau producător pentru recalificare sau procesare.

(8) Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive ⁽⁸⁾ se referă la gestionarea deșeurilor din industria extractivă care pot fi radioactive, excluzând aspectele specifice radioactivității, care fac obiectul Tratatului Euratom.

⁽¹⁾ Avizul din 4 mai 2011 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial).

⁽²⁾ Avizul din 23 iunie 2011 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial).

⁽³⁾ JO L 159, 29.6.1996, p. 1.

⁽⁴⁾ C-187/87 (Rec. 1988, p. 5013) și C-29/99 (Rec. 2002, p. I-11221)

⁽⁵⁾ JO L 371, 30.12.1987, p. 76.

⁽⁶⁾ JO L 357, 7.12.1989, p. 31.

⁽⁷⁾ JO L 346, 31.12.2003, p. 57.

⁽⁸⁾ JO L 102, 11.4.2006, p. 15.

- (9) Directiva 2006/117/Euratom a Consiliului (¹) instituie un sistem al Comunității Europene a Energiei Atomice (denumită în continuare „Comunitatea”) de supraveghere și control al transporturilor transfrontaliere de deșuri radioactive și combustibil uzat. Directiva respectivă a fost completată de Recomandarea 2008/956/Euratom a Comisiei din 4 decembrie 2008 privind criteriile aplicabile exportului de deșuri radioactive și de combustibil uzat în țările terțe (²).
- (10) Directiva 2009/71/Euratom a Consiliului din 25 iunie 2009 de instituire a unui cadru comunitar pentru securitatea nucleară a instalațiilor nucleare (³) prevede obligațiile statelor membre de a institui și menține un cadru național privind siguranța nucleară. Deși directiva face referire în special la siguranța instalațiilor nucleare, aceasta prevede că este, de asemenea, important să se asigure gestionarea în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive, inclusiv a instalațiilor de depozitare intermediară și depozitare definitivă. Prin urmare, aceste instalații, menționate atât în Directiva 2009/71/Euratom, cât și în prezenta directivă, nu ar trebui să facă obiectul unor obligații disproporționate sau inutile, în special în ceea ce privește raportarea.
- (11) Directiva 2003/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 mai 2003 de instituire a participării publicului la elaborarea anumitor planuri și programe privind mediul (⁴) se aplică anumitor planuri și programe din domeniul de aplicare al Directivei 2001/42/CE a Parlamentului European și al Consiliului din 27 iunie 2001 privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului (⁵).
- (12) Recomandarea 2006/851/Euratom a Comisiei din 24 octombrie 2006 privind gestionarea resurselor financiare alocate pentru dezafectarea instalațiilor nucleare, a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive (⁶) vizează caracterul adecvat, securitatea financiară și transparența finanțării pentru a garanta că fondurile sunt utilizate exclusiv în scopurile declarate.
- (13) În împrejurările specifice ale aderării Lituaniei, Slovaciei și Bulgariei la UE, în care anumite centrale nucleare au fost supuse închiderii anticipate, comunitatea a participat la strângerea de resurse financiare și oferă sprijin financiar, în anumite condiții, pentru diverse proiecte de dezafectare, inclusiv de gestionare a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive.
- (14) Convenția comună, adoptată sub auspiciile AIEA, reprezintă un instrument de stimulare care urmărește să atingă și să mențină un nivel ridicat de siguranță la nivel mondial în ceea ce privește gestionarea combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive, prin întărirea măsurilor naționale și cooperare internațională.
- (15) Unele state membre au participat și intenționează să participe în continuare la programul inițiat de Statele Unite ale Americii și de Rusia, numit Inițiativa globală de reducere a amenințărilor, prin transferarea combustibilului uzat din reactoarele de cercetare către Statele Unite ale Americii și Federația Rusă.
- (16) În anul 2006, AIEA și-a actualizat structura standardelor și a publicat principiile fundamentale de securitate, care au fost sponsorizate în comun de către Comunitate, Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică/ Agenția pentru Energie Nucleară și alte organizații internaționale. Punerea în aplicare a principiilor fundamentale de securitate va facilita aplicarea standardelor internaționale de siguranță și va asigura o mai mare consecvență între măsurile adoptate de diferitele state.
- (17) În urma invitației Consiliului de a înființa un grup la nivel înalt în cadrul UE, înregistrată în Concluziile acestuia din 8 mai 2007 privind securitatea nucleară și gestionarea în condiții de securitate a combustibilului uzat și a deșeurilor nucleare radioactive, prin Decizia 2007/530/Euratom a Comisiei din 17 iulie 2007 privind stabilirea Grupului european la nivel înalt pentru siguranța nucleară și gestionarea deșeurilor (⁷) a fost înființat Grupul european de reglementare pentru siguranța nucleară (ENSREG), pentru a contribui la îndeplinirea obiectivelor Comunității în domeniul gestionării combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive. Concluziile și recomandările ENSREG au fost reflectate în Rezoluția Consiliului din 16 decembrie 2008 privind gestionarea combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive și în Concluziile Consiliului din 10 noiembrie 2009 privind raportul Grupului european al autorităților de reglementare în domeniul securității nucleare.
- (18) Parlamentul European a adoptat la 10 mai 2007 o Rezoluție privind „Evaluarea Euratom – 50 de ani de politică europeană în domeniul energiei nucleare”, în care a făcut apel la adoptarea unor standarde armonizate pentru gestionarea deșeurilor radioactive și a invitat Comisia să își revizuiască proiectele relevante de propunere legislativă și să prezinte o nouă propunere de directivă privind gestionarea deșeurilor radioactive.
- (19) Fiecare stat membru este liber să-și stabilească propriul mix energetic, însă toate statele membre produc deșuri nucleare în cadrul generării de energie sau al activităților industriale, agricole, medicale sau de cercetare sau prin dezafectarea instalațiilor nucleare sau în situații de decontaminare și intervenție.

(¹) JO L 337, 5.12.2006, p. 21.

(²) JO L 338, 17.12.2008, p. 69.

(³) JO L 172, 2.7.2009, p. 18.

(⁴) JO L 156, 25.6.2003, p. 17.

(⁵) JO L 197, 21.7.2001, p. 30.

(⁶) JO L 330, 28.11.2006, p. 31.

(⁷) JO L 195, 17.7.2007, p. 44.

- (20) Funcționarea reactoarelor nucleare generează combustibil uzat. Fiecare stat membru își poate stabili politica privind ciclul combustibilului nuclear. Combustibilul uzat poate fi considerat fie ca o resursă valoroasă, care poate fi reprocessată, fie ca un deșeu radioactiv, care este destinat să fie depozitat în mod definitiv. Indiferent de opțiunea aleasă, ar trebui analizată depozitarea definitivă a deșeurilor de activitate înaltă, separate în momentul reprocessării, sau a combustibilului uzat asimilat deșeurilor.
- (21) Deșeurile radioactive, inclusiv combustibilul uzat considerat deșeu, trebuie să fie izolate de persoane și de mediul de viață, pe termen lung. Având în vedere natura sa specifică, și anume faptul că conține radionuclizi, sunt necesare măsuri de protecție a sănătății umane și a mediului împotriva pericolelor prezentate de radiația ionizantă, care să includă depozitarea definitivă în instalații adecvate ca amplasare finală. Depozitarea intermediară a deșeurilor radioactive, inclusiv depozitarea pe termen lung, reprezintă o soluție temporară, dar nu este o alternativă a depozitării definitive.
- (22) Ar trebui să existe o schemă națională de clasificare a deșeurilor radioactive care să suplimenteze măsurile respective, ținând cont pe deplin de tipul și caracteristicile deșeurilor radioactive.
- (23) Conceptul tipic de depozitare definitivă a deșeurilor de activitate joasă și medie este reprezentat de depozitarea aproape de suprafață. Este general acceptat din punct de vedere tehnic, în acest moment, faptul că depozitarea geologică la adâncime reprezintă cea mai sigură și durabilă opțiune la sfârșitul procesului de gestionare a deșeurilor cu activitate înaltă și a combustibilului uzat asimilat deșeurilor. Statele membre, fiind responsabile pentru politicile proprii în ceea ce privește gestionarea combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive de activitate joasă, medie sau înaltă, ar trebui să includă în politicile lor naționale planificarea și punerea în practică a opțiunilor de depozitare definitivă. Deoarece punerea în practică și dezvoltarea soluției de depozitare finale vor dura mai multe decenii, multe programe recunosc necesitatea unei abordări flexibile și adaptabile, de exemplu pentru a include cunoștințe noi despre condițiile amplasamentelor sau evoluția posibilă a sistemului de depozitare definitivă. Activitățile derulate sub egida Platformei tehnologice de implementare a depozitării geologice a deșeurilor radioactive (IGD-TP) ar putea facilita accesul la expertiză și tehnologie în acest context. În acest scop, reversibilitatea și recuperarea, în calitate de criterii de exploatare și de proiectare, pot fi utilizate pentru a orienta dezvoltarea tehnică a unui sistem de depozitare definitivă. Totuși, aceste criterii nu ar trebui să țină locul unui depozit final bine proiectat, cu o bază justificată pentru închidere. Este nevoie de un compromis atât timp cât gestionarea combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive se bazează pe ultimele evoluții științifice și tehnologice.
- (24) Fiecărui stat membru ar trebui să îi revină obligația etică de a evita orice povară inutilă asupra generațiilor viitoare în ceea ce privește combustibilii uzați și deșeurile radioactive, inclusiv deșeuri radioactive care ar putea proveni de la dezafectarea instalațiilor nucleare existente. Prin punerea în aplicare a prezentei directive, statele membre vor demonstra că au luat măsuri rezonabile pentru a asigura îndeplinirea acestui obiectiv.
- (25) Răspunderea finală a statelor membre pentru gestionarea în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive este un principiu fundamental reafirmat de Convenția comună. Directiva trebuie să întărească acest principiu al răspunderii naționale, precum și principiul răspunderii pentru gestionarea în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive, care revine în primul rând deținătorului autorizației, sub supravegherea autorității de reglementare competente, dar și rolul și independența autorității de reglementare competente.
- (26) Se înțelege că utilizarea surselor radioactive de către o autoritate de reglementare competentă în scopul realizării sarcinilor sale de reglementare nu aduce atingere independenței acesteia.
- (27) Statele membre ar trebui să asigure disponibilitatea unor fonduri suficiente pentru gestionarea și depozitarea combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive.
- (28) Statele membre ar trebui să instituie programe naționale pentru a asigura transpunerea deciziilor politice în dispoziții clare pentru aplicarea la timp a tuturor etapelor gestionării deșeurilor radioactive și a combustibilului uzat, de la generare la depozitarea definitivă. Programele naționale respective ar trebui să poată consta într-un singur document de referință sau într-un set de documente.
- (29) Se înțelege că măsurile naționale pentru securitatea gestionării combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive se vor aplica prin intermediul unui instrument juridic, de reglementare sau organizațional, a cărui alegere intră în competența statelor membre.
- (30) Diferitele etape ale gestionării combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive sunt interdependente. Deciziile adoptate într-o etapă pot afecta una dintre etapele următoare. Prin urmare, interdependențele trebuie luate în considerare la elaborarea programelor naționale.
- (31) Transparența este importantă în gestionarea combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive. Transparența ar trebui să fie realizată prin asigurarea de informații publice efective și prin implicarea tuturor părților interesate, inclusiv a autorităților și a publicului, în procesele decizionale, în conformitate cu obligațiile naționale și internaționale.
- (32) Cooperarea între statele membre și la nivel internațional poate facilita și accelera procesul decizional prin accesul la expertiză și tehnologie.

- (33) Unele state membre consideră că utilizarea în comun a instalațiilor pentru gestionarea combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive, inclusiv a instalațiilor de depozitare definitivă, poate reprezenta o măsură benefică, sigură și rentabilă atunci când se întemeiază pe un acord între statele membre în cauză.
- (34) Documentarea procesului decizional în ceea ce privește siguranța ar trebui să fie proporțională cu nivelurile de risc (abordare graduală) și ar trebui să asigure o bază pentru deciziile legate de gestionarea combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive. Aceasta ar trebui să facă posibilă identificarea aspectelor incerte care necesită atenție la o evaluare privind siguranța. Deciziile legate de siguranță ar trebui să se bazeze pe constatările evaluării privind siguranța, precum și pe informații privind soliditatea și fiabilitatea acestei evaluări și ale ipotezelor formulate în aceasta. Prin urmare, procesul decizional ar trebui să se bazeze pe un set de argumente și probe care urmăresc să demonstreze că standardul necesar de siguranță este îndeplinit pentru o instalație sau activitate legată de gestionarea combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive. În situația specifică a unei instalații de depozitare definitivă, documentația ar trebui să faciliteze o mai bună înțelegere a aspectelor care influențează siguranța sistemului de depozitare, inclusiv a barierelor naturale (geologice) și a celor tehnice, precum și dezvoltarea așteptată a sistemului de depozitare o dată cu trecerea timpului.
- (35) Un stat membru care nu deține combustibil uzat, nu prezintă perspective imediate de a deține combustibil uzat și nu desfășoară sau planifică activități care să implice combustibil uzat ar fi supus unei obligații disproporționate și inutile dacă ar trebui să transpună și să pună în aplicare dispozițiile prezentei directive privind combustibilul uzat. Prin urmare, atât timp cât nu au luat nicio decizie de a desfășura vreă activitate legată de combustibilul nuclear, aceste state membre ar trebui să fie scutite de obligația de a transpune și aplica dispozițiile prezentei directive privind combustibilul uzat.
- (36) Tratatul dintre Guvernul Republicii Slovenia și Guvernul Republicii Croația privind reglementarea statutului și a altor relații juridice cu privire la investiții, la exploatarea și la dezafectarea centralei nucleare de la Krško reglementează coproprietatea asupra unei centrale nucleare. Tratatul respectiv prevede o răspundere comună în legătură cu gestionarea și depozitarea definitivă a deșeurilor radioactive și a combustibilului uzat. Prin urmare, ar trebui să se stabilească o scutire de la anumite dispoziții ale prezentei directive pentru a nu împiedica punerea în aplicare integrală a tratatului bilateral respectiv.
- (37) Prezenta directivă recunoaște faptul că pericolele radiologice și neradiologice asociate combustibilului uzat și deșeurilor radioactive trebuie avute în vedere în cadrul național, dar nu face referire la pericolele neradiologice, care intră sub incidența Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene.
- (38) Menținerea și dezvoltarea în continuare a competențelor și aptitudinilor necesare pentru gestionarea combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive, ca element

esențial pentru asigurarea unor niveluri mai ridicate de siguranță, ar trebui să aibă la bază învățarea prin experiență de operare.

- (39) Cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, susținute de cooperarea tehnică între actori, pot deschide orizonturi în vederea îmbunătățirii gestionării în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive și pot contribui la reducerea riscului de radiotoxicitate a deșeurilor de activitate înaltă.
- (40) Analizele *inter pares* ar putea reprezenta un excelent mijloc de creștere a încrederii în gestionarea deșeurilor radioactive și a combustibilului uzat în Uniunea Europeană, în scopul dezvoltării și al schimbului de experiență, precum și al asigurării unor standarde ridicate,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

CAPITOLUL 1

DOMENIU DE APLICARE, DEFINIȚII ȘI PRINCIPII GENERALE

Articolul 1

Obiect

- (1) Prezenta directivă instituie un cadru comunitar pentru gestionarea responsabilă și în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive pentru a evita impunerea de sarcini inutile generațiilor următoare.
- (2) Directiva asigură faptul că statele membre instituie măsuri naționale adecvate pentru un nivel ridicat de siguranță a gestionării combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive, în vederea protejării lucrătorilor și a populației împotriva pericolelor asociate radiațiilor ionizante.
- (3) Directiva asigură informarea și participarea publică necesară cu privire la gestionarea combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive, ținând seama în mod corespunzător de chestiunile legate de securitate și de informațiile protejate.
- (4) Fără a aduce atingere Directivei 96/29/Euratom, prezenta directivă completează standardele fundamentale menționate la articolul 30 din Tratatul Euratom în ceea ce privește siguranța combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive.

Articolul 2

Domeniul de aplicare

- (1) Prezenta directivă se aplică:
- (a) tuturor etapelor gestionării combustibilului uzat, atunci când acesta rezultă în urma activităților civile;
- (b) tuturor etapelor gestionării deșeurilor radioactive, de la generare la depozitarea definitivă, atunci când acestea rezultă în urma activităților civile.
- (2) Prezenta directivă nu se aplică:
- (a) deșeurilor provenite din industria extractivă care pot fi radioactive și se încadrează în domeniul de aplicare al Directivei 2006/21/CE;
- (b) deversărilor autorizate.

(3) Articolul 4 alineatul (4) din prezenta directivă nu se aplică:

- (a) repatrierii surselor închise scoase din utilizare unui furnizor sau producător;
- (b) transferului de combustibil uzat de la reactoare de cercetare către o țară în care combustibilul de la reactoarele de cercetare este furnizat sau produs, ținând seama de acordurile internaționale aplicabile;
- (c) deșeurilor și combustibilului uzat provenite de la centrala nucleară existentă la Krško, când se referă la transporturile între Slovenia și Croația.

(4) Prezenta directivă nu aduce atingere dreptului unui stat membru sau al unei întreprinderi din statul membru de a returna deșeurile radioactive, după procesare, țării de origine atunci când:

- (a) deșeurile radioactive urmează să fie transferate către acest stat membru sau această întreprindere pentru procesare; sau
- (b) alte materiale urmează să fie transferate către acest stat membru sau această întreprindere cu scopul de a recupera deșeurile radioactive.

Prezenta directivă nu aduce atingere dreptului unui stat membru sau al unei întreprinderi din statul membru în care urmează să fie transferat combustibilul uzat în scopul tratării sau reprocesării de a returna în țara de origine deșeurile radioactive recuperate în urma operațiunii de tratare sau reprocesare sau un substitut asupra căruia s-a convenit.

Articolul 3

Definiții

În sensul prezentei directive se aplică următoarele definiții:

1. „închidere” înseamnă finalizarea tuturor operațiunilor după o anumită perioadă de la amplasarea combustibilului uzat sau a deșeurilor radioactive într-o instalație de depozitare definitivă, inclusiv amenajările tehnice finale sau alte lucrări necesare pentru aducerea instalației într-o stare de siguranță pe termen lung;
2. „autoritate de reglementare competentă” înseamnă o autoritate sau sistem de autorități desemnate într-un stat membru în materie de reglementare a gestionării în condiții de siguranță a combustibilului uzat sau a deșeurilor radioactive, astfel cum se menționează la articolul 6;
3. „depozitare definitivă” înseamnă amplasarea combustibilului uzat sau a deșeurilor radioactive într-o instalație fără intenția recuperării acestora;
4. „instalație de depozitare definitivă” înseamnă orice instalație a cărei principală destinație este depozitarea definitivă a deșeurilor radioactive;
5. „autorizație” înseamnă orice document legal eliberat sub jurisdicția unui stat membru prin care se autorizează orice activitate legată de gestionarea combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive sau se conferă răspunderea pentru alegerea amplasamentului, proiectarea, construcția,

punerea în funcțiune, exploatarea, dezafectarea sau închiderea unei instalații de gestionare a combustibilului uzat sau a deșeurilor radioactive;

6. „deținător de autorizație” înseamnă o persoană fizică sau juridică căreia îi revine răspunderea generală pentru orice activitate sau orice instalații de gestionare a combustibilului uzat sau a deșeurilor radioactive, astfel cum se specifică în autorizație;
7. „deșuri radioactive” înseamnă materiale radioactive în stare gazoasă, lichidă sau solidă în privința cărora un stat membru sau o persoană juridică sau fizică a cărei decizie este acceptată de către statul membru nu prevede sau nu are în vedere nicio altă utilizare și care este reglementată ca deșeu radioactiv de către o autoritate de reglementare competentă, în conformitate cu legislația și normele de reglementare ale statului membru;
8. „gestionarea deșeurilor radioactive” înseamnă toate activitățile legate de manipularea, pretratarea, tratarea, condiționarea, depozitarea intermediară sau depozitarea definitivă a deșeurilor radioactive, exclusiv transportul în afara amplasamentului;
9. „instalație de gestionare a deșeurilor radioactive” înseamnă orice instalație a cărei principală destinație este gestionarea deșeurilor radioactive;
10. „reprocesare” înseamnă un proces sau o operațiune al căror scop este extragerea materialelor fisionabile și fertile din combustibilii uzați, pentru utilizare ulterioară;
11. „combustibil uzat” înseamnă combustibil nuclear care a fost iradiat într-un miez de reactor și care a fost îndepărtat definitiv din interiorul acestuia; combustibilul uzat poate fi considerat o resursă utilizabilă care poate fi reprocesată sau poate fi depozitat definitiv dacă este considerat deșeu radioactiv;
12. „gestionarea combustibilului uzat” înseamnă toate activitățile legate de manipularea, depozitarea intermediară, reprocesarea sau depozitarea definitivă a deșeurilor radioactive, exclusiv transportul în afara amplasamentului;
13. „instalație de gestionare a combustibilului uzat” înseamnă orice instalație a cărei principală destinație este gestionarea combustibilului uzat;
14. „depozitare intermediară” înseamnă menținerea combustibilului uzat sau a deșeurilor radioactive într-o instalație cu intenția de a le recupera.

Articolul 4

Principii generale

- (1) Statele membre instituie și mențin politici naționale privind gestionarea combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive. Fără a aduce atingere articolului 2 alineatul (3), fiecărui stat membru îi revine răspunderea finală pentru gestionarea combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive generate pe teritoriul său.

(2) În cazul în care deșeurile radioactive sau combustibilul uzat sunt trimise pentru procesare sau reprocesare către un stat membru sau către o țară terță, răspunderea finală pentru depozitarea definitivă responsabilă și în condiții de securitate a materialelor, inclusiv a oricăror deșeuri create ca subproduse, revine statului membru sau țării terțe din care au fost trimise.

(3) Politicile naționale au la bază toate principiile următoare:

- (a) generarea deșeurilor radioactive este menținută la nivelul minim rezonabil din punct de vedere practic, atât în ceea ce privește activitatea, cât și volumul, prin intermediul unor măsuri de proiectare și practici de exploatare și dezafectare adecvate, inclusiv reciclarea și reutilizarea materialelor;
- (b) sunt luate în considerare interdependențele dintre toate etapele generării și ale gestionării combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive;
- (c) combustibilul uzat și deșeurile radioactive sunt gestionate în condiții de siguranță, inclusiv pe termen lung, cu caracteristici de siguranță pasivă;
- (d) punerea în aplicare a unor măsuri urmează o abordare graduală;
- (e) costurile gestionării combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive sunt suportate de cei care au generat aceste materiale;
- (f) se aplică un proces decizional bazat pe probe și documentat cu privire la toate etapele gestionării combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive.

(4) Deșeurile radioactive se depozitează definitiv în statul membru în care au fost generate, cu excepția cazului în care, în momentul transportului, a intrat în vigoare un acord, care ține seama de criteriile stabilite de Comisie în conformitate cu articolul 16 alineatul (2) din Directiva 2006/117/Euratom, între statul membru vizat și un alt stat membru sau o țară terță, de utilizare a unei instalații de depozitare definitivă în unul dintre acestea.

Înainte de efectuarea transportului către o țară terță, statul membru exportator informează Comisia cu privire la conținutul unui astfel de acord și ia măsurile adecvate pentru a se asigura că:

- (a) țara de destinație a încheiat un acord cu Comunitatea care privește gestionarea combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive sau este parte la Convenția comună privind securitatea gestionării combustibilului uzat și securitatea gestionării deșeurilor radioactive (denumită în continuare „Convenția comună”);
- (b) țara de destinație dispune de programe de gestionare și depozitare definitivă a deșeurilor radioactive cu obiective reprezentând un nivel crescut de siguranță echivalente cu cele instituite de prezenta directivă; și
- (c) instalația de depozitare definitivă din țara de destinație deține o autorizație pentru deșeurile radioactive care urmează a fi transportate, este operațională înainte de efectuarea transportului și este gestionată în conformitate cu cerințele prevăzute în cadrul programelor din țara respectivă

de gestionare și de depozitare definitivă a deșeurilor radioactive.

CAPITOLUL 2

OBLIGAȚII

Articolul 5

Cadrul național

(1) Statele membre instituie și mențin un cadru național legislativ, de reglementare și organizațional (denumit în continuare „cadru național”) privind gestionarea combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive, care repartizează responsabilitățile și prevede coordonarea între organismele competente relevante. Cadrul național prevede toate elementele următoare:

- (a) un program național de aplicare a politicii privind gestionarea combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive;
- (b) măsuri naționale privind siguranța gestionării combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive. Stabilirea modalității în care măsurile respective sunt adoptate și a instrumentului prin care sunt aplicate intră în competența statelor membre;
- (c) un sistem de autorizare a activităților sau a instalațiilor de gestionare a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive sau a ambelor, inclusiv interzicerea activităților de gestionare a combustibilului uzat sau a deșeurilor radioactive sau interzicerea funcționării neautorizate a unei instalații de gestionare a combustibilului uzat sau a deșeurilor radioactive sau a ambelor și, după caz, de instituire a unor condiții pentru gestionarea în continuare a activității, a instalației sau a ambelor;
- (d) un sistem de control adecvat, un sistem de gestionare, inspecții de reglementare, obligații de documentare și raportare pentru activitățile sau instalațiile de gestionare a deșeurilor radioactive și a combustibilului uzat sau pentru ambele, inclusiv măsuri adecvate pentru perioadele ulterioare închiderii instalațiilor de depozitare permanentă;
- (e) măsuri de punere în aplicare, inclusiv suspendarea activităților și modificarea, expirarea sau retragerea autorizațiilor, împreună cu cerințe, dacă este cazul, pentru soluții alternative care conduc la îmbunătățirea siguranței;
- (f) alocarea responsabilităților pentru organismele implicate în diferitele etape ale gestionării combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive; cadrul național prevede în special atribuirea răspunderii principale pentru combustibilul uzat și pentru deșeurile radioactive entităților care le generează sau, în condiții specifice, unui deținător de autorizație care a primit această răspundere din partea organismelor competente;
- (g) cerințe naționale cu privire la informarea și participarea publicului; și
- (h) schema (schemele) de finanțare pentru gestionarea combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive în conformitate cu articolul 9.

(2) Statele membre asigură îmbunătățirea cadrului național, dacă este cazul, ținând cont de experiența de funcționare, de informațiile obținute în urma procesului decizional menționat la articolul 4 alineatul (3) litera (f) și de evoluțiile tehnologice și ale activităților de cercetare relevante.

Articolul 6

Autoritatea de reglementare competentă

(1) Fiecare stat membru instituie și menține o autoritate de reglementare competentă în domeniul gestionării în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive.

(2) Statele membre garantează că autoritatea de reglementare competentă este separată din punct de vedere funcțional de orice alt organism sau organizație care se ocupă de promovarea sau utilizarea energiei nucleare sau a materialului radioactiv, inclusiv producția de electricitate și aplicațiile cu radioizotopi, sau de gestionarea combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive, pentru a garanta independența efectivă în procesul de luare a deciziilor de reglementare.

(3) Statele membre se asigură că autorității de reglementare competente i se acordă atribuțiile legale și resursele umane și financiare necesare pentru a-și îndeplini obligațiile cu privire la cadrul național descris la articolul 5 alineatul (1) literele (b), (c), (d) și (e).

Articolul 7

Deținătorii de autorizație

(1) Statele membre se asigură că răspunderea pentru siguranța instalațiilor și/sau a activităților de gestionare a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive revine în principal deținătorului de autorizație. Această răspundere nu poate fi delegată.

(2) Statele membre se asigură că acest cadru național instituit obligă deținătorii de autorizații, sub controlul reglementar al autorității de reglementare competente, să evalueze, să verifice cu regularitate și să amelioreze permanent, pe cât posibil, siguranța instalației sau a activității de gestionare a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive în mod sistematic și verificabil. Aceasta se realizează prin intermediul unei evaluări adecvate a siguranței și prin alte argumente și probe.

(3) Ca parte a autorizării unei instalații sau a unei activități, demonstrarea siguranței acoperă dezvoltarea și funcționarea unei activități și dezvoltarea, funcționarea și dezafectarea unei instalații sau închiderea unei instalații de depozitare definitivă, precum și etapa ulterioară închiderii unei instalații de depozitare definitivă. Amploarea demonstrării siguranței trebuie să fie proporțională cu complexitatea operațiunii și cu magnitudinea pericolelor asociate deșeurilor radioactive și combustibilului uzat și instalației sau activității. Procesul de acordare a autorizațiilor contribuie la siguranța instalației sau a activității în timpul unor condiții normale de funcționare, al unor incidente de funcționare prevăzute și al unor accidente de proiectare de bază. Aceasta oferă nivelul de siguranță necesar pentru instalație sau activitate. Sunt instituite măsuri pentru prevenirea accidentelor și diminuarea consecințelor accidentelor, inclusiv verificarea barierelor fizice și a procedurilor administrative de protecție

stabilite de deținătorul autorizației pentru a asigura că lucrătorii și populația nu sunt afectați semnificativ de radiațiile ionizante. Această abordare identifică și reduce incertitudinile.

(4) Statele membre se asigură că respectivul cadru național instituit obligă deținătorii de autorizație să instituie și să pună în aplicare sisteme de management integrate, inclusiv de asigurare a calității, care acordă, pentru gestionarea globală a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive, prioritatea cuvenită siguranței nucleare și care sunt verificate în mod periodic de autoritatea de reglementare competentă.

(5) Statele membre se asigură că respectivul cadru național instituit obligă deținătorii de autorizație să asigure și să mențină resurse umane și financiare adecvate pentru a-și îndeplini obligațiile cu privire la gestionarea în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive prevăzute la alineatele (1)-(4).

Articolul 8

Expertiza și aptitudinile

Statele membre se asigură că respectivul cadru național impune adoptarea unor măsuri de educație și formare de către toate părțile pentru personalul propriu, precum și activități de cercetare și dezvoltare pentru a răspunde nevoilor programului național în materie de gestionare a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive, pentru a menține și pentru a dezvolta în continuare expertiza și aptitudinile necesare.

Articolul 9

Resurse financiare

Statele membre se asigură că respectivul cadru național impune asigurarea disponibilității unor resurse financiare adecvate atunci când sunt necesare pentru punerea în aplicare a programelor naționale menționate la articolul 11, în special pentru gestionarea combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive, acordând atenția cuvenită responsabilității generatorilor de combustibil uzat și de deșeurii radioactive.

Articolul 10

Transparență

(1) Statele membre se asigură că informațiile necesare privind gestionarea combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive sunt puse la dispoziția lucrătorilor și a populației. Această obligație include asigurarea faptului că autoritatea de reglementare competentă informează publicul în domeniile sale de competență. Informațiile sunt puse la dispoziția publicului în conformitate cu legislația națională și cu obligațiile internaționale, cu condiția ca acestea să nu pună în pericol alte interese precum, *inter alia*, securitatea, recunoscute prin legislația națională sau prin obligațiile internaționale.

(2) Statele membre se asigură că publicului i se oferă ocaziile necesare de a participa în mod efectiv la procesul decizional privind gestionarea combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive, în conformitate cu legislația națională și cu obligațiile internaționale.

Articolul 11

Programele naționale

(1) Fiecare stat membru asigură punerea în aplicare a propriului program național de gestionare a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive (denumit în continuare „program național”), referitor la toate tipurile de combustibil uzat și deșeuri radioactive aflate în propria jurisdicție și la toate etapele gestionării combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive, de la generare la depozitarea definitivă.

(2) Fiecare stat membru își revizuieste și actualizează programul național în mod regulat, ținând seama, după caz, de progresele tehnice și științifice, precum și de recomandările, învățămintele și bunele practici desprinse din analizele *inter pares*.

Articolul 12

Conținutul programelor naționale

(1) Programele naționale prezintă modul în care statele membre intenționează să își pună în aplicare politicile naționale la care se face referire în articolul 4 pentru gestionarea responsabilă și în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive în scopul îndeplinirii obiectivelor directivei și includ toate elementele următoare:

- (a) obiectivele globale ale politicii naționale a statelor membre cu privire la gestionarea combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive;
- (b) cele mai importante etape și calendare clare pentru încheierea cu succes a acestor etape majore, având în vedere obiectivele globale ale programelor naționale;
- (c) un inventar al combustibilului uzat și al deșeurilor radioactive, precum și estimări privind cantitățile viitoare, inclusiv cele produse în urma dezafectării. Inventarul trebuie să indice în mod clar amplasamentul și cantitatea deșeurilor radioactive și ale combustibilului uzat, în conformitate cu o clasificare adecvată a deșeurilor radioactive;
- (d) conceptele sau planurile și soluțiile tehnice pentru gestionarea combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive, de la generare la depozitarea definitivă;
- (e) conceptele sau planurile pentru perioada ulterioară încheierii ciclului de viață a unei instalații de depozitare, inclusiv pentru perioada în care se mențin controale adecvate, precum și mijloacele care urmează a fi utilizate pentru a stoca informațiile despre instalația respectivă pe termen lung;
- (f) activitățile de cercetare, dezvoltare și demonstrare care sunt necesare pentru punerea în aplicare a soluțiilor de gestionare a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive;
- (g) responsabilitățile pentru punerea în aplicare a programului național și indicatorii-cheie de performanță, utilizați pentru monitorizarea progreselor în punerea în aplicare;

(h) o evaluare a costurilor programului național și baza și ipotezele acestei evaluări, care trebuie să includă un profil pentru întreaga perioadă;

(i) schema (schemele) de finanțare în vigoare;

(j) o politică sau un proces de asigurare a transparenței, astfel cum este menționat la articolul 10;

(k) după caz, acordul (acordurile) încheiat (încheiate) cu un stat membru sau o țară terță cu privire la gestionarea combustibilului uzat sau a deșeurilor radioactive, inclusiv cu privire la utilizarea instalațiilor de depozitare permanentă.

(2) Programele naționale, împreună cu politica națională, pot fi prezentate fie într-un singur document, fie într-o serie de documente.

Articolul 13

Notificarea

(1) Statele membre notifică Comisia în ceea ce privește programele naționale și orice modificări semnificative ulterioare.

(2) În termen de șase luni de la data notificării, Comisia poate solicita clarificări și/sau își poate da avizul cu privire la conformitatea conținutului programelor naționale cu articolul 12.

(3) În termen de șase luni de la primirea răspunsului Comisiei, statele membre furnizează clarificările solicitate și/sau informează Comisia cu privire la o eventuală revizuire a programelor naționale.

(4) Atunci când ia decizii referitoare la acordarea de asistență tehnică sau financiară Euratom pentru instalații sau activități de gestionare a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive, Comisia ține seama de clarificările furnizate de statele membre și de progresele realizate cu privire la programele naționale.

Articolul 14

Raportarea

(1) Statele membre prezintă Comisiei un raport cu privire la punerea în aplicare a prezentei directive, prima dată până la 23 august 2015 și, ulterior, la fiecare trei ani, ținând seama de revizuirea și raportarea în temeiul Convenției comune.

(2) Pe baza rapoartelor statelor membre, Comisia prezintă Consiliului și Parlamentului European:

(a) un raport privind progresele înregistrate în punerea în aplicare a prezentei directive; și

(b) un inventar al combustibilului uzat și al deșeurilor radioactive aflate pe teritoriul UE, precum și perspectivele pentru viitor.

(3) Statele membre organizează periodic, cel puțin o dată la zece ani, autoevaluări ale cadrului național, ale autorității de reglementare competente, ale programului național și ale punerii sale în aplicare și solicită analize internaționale *inter pares* ale cadrului lor național, ale autorității de reglementare competente și/sau ale programului național, în scopul atingerii unor standarde ridicate de siguranță în ceea ce privește gestionarea în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive. Rezultatele analizelor *inter pares* se raportează Comisiei și celorlalte state membre și pot fi puse la dispoziția publicului atunci când nu intră în conflict cu restricțiile legate de securitate și informații protejate.

CAPITOLUL 3

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 15

Transpunere

(1) Statele membre pun în aplicare actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 23 august 2013. Statele membre informează de îndată Comisia cu privire la aceasta.

Atunci când statele membre adoptă respectivele acte, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere în momentul publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

(2) Obligațiile de transpunere și punere în aplicare a dispozițiilor referitoare la combustibilul uzat din prezenta directivă nu se aplică Ciprului, Danemarcei, Estoniei, Irlandei, Letoniei,

Luxemburgului și Maltei atât timp cât acestea nu hotărăsc să desfășoare vreo activitate legată de combustibilul nuclear.

(3) Statele membre asigură comunicarea către Comisie a textelor principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă, precum și ale oricăror modificări ulterioare ale dispozițiilor în cauză.

(4) Statele membre notifică pentru prima dată Comisiei conținutul programului național propriu, care acoperă toate elementele prevăzute la articolul 12, cât mai repede posibil, cel târziu la 23 august 2015.

Articolul 16

Intrarea în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 17

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles, 19 iulie 2011.

Pentru Consiliu

Președintele

M. SAWICKI